

Sygn. akt III Ca 267/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia Leszek Dąbek

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2019 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko L. C.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 22 października 2018 r., sygn. akt I C 1671/18

1) **oddala apelację;**

2) **przyznaje adwokatowi D. M. od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym kwotę 138 zł (sto trzydzieści osiem złotych) podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu pozwanej w postępowaniu odwoławczym.**

Sędzia Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 267/19

UZASADNIENIE

Powódka Euro Bank (...) Akcyjna we W. żądała zasądzenia na jej rzecz od pozwanej L. C. kwoty 7.244,71 zł, umownych odsetek od kwoty 6.410,78 zł od dnia 28 03 2018 r. w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych

za opóźnienie oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając żądanie powód twierdziła, że zawarł z pozwaną w dniu 29 12 2016 r. ugodę zobowiązującą ją do spłaty, na zasadach określonych w tej umowie, zadłużenia wynikającego z tytułu niespłaconej umowy pożyczki zawartej w dniu 16 02 2015 r. Wobec niespłacenia zadłużenia powódka wypowiedziała ww. umowę, zatem wierzytelność objęta pozwem stała się wymagalna z dniem 4 07 2017 r.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Gliwicach sporządził w dniu 10 05 2018r. nakaz zapłaty, w którym polecono pozwanej zapłacić dochodzone należności.

Pozwana L. C. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty,

w którym wносиła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz od powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Zarzuciła, że dochodzone roszczenia uległy przedawnieniu oraz podnosiła, że znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, która uniemożliwia jej uregulowanie dochodzonych należności, gdyż utrzymuje się ze świadczeń ZUS w kwocie 1.900zł miesięcznie.

Pożyczka została zaciągnięta na prośbę syna, który przeznaczył ją na zakup samochodu.

W toku postępowania Sąd Rejonowy w Gliwicach w postanowieniu z dnia 12 2018r. ustanowił dla pozwanej adwokata z urzędu.

Sąd Rejonowy w Gliwicach w wyroku z dnia 12 10 2018 r. uwzględnił powództwo, nie obciążył pozwanej kosztami procesu oraz przyznał jej pełnomocnikowi z urzędu wynagrodzenie.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia przywołał regulację art. 720 § 1 k.c., art. 123 pkt 2 k.c. Stwierdził, że pomiędzy stronami było bezsporne, że strony łączyła umowa stanowiąca podstawę roszczenia, która ze względu na trudną sytuację materialną pozwanej nie została przez nią wykonana. Wskazał, że trudna sytuacja materialna nie zwalnia jej od obowiązku wywiązania się z umowy. Za nieuzasadniony uznał zarzut przedawnienia dochodzonych roszczeń, gdyż strony zawarły w dniu 29 12 2016 r. ugodę, która stanowiła czynność przerywająca bieg terminu przedawnienia, zatem w dniu złożenia pozwu nie upłynął 3-letni termin przedawnienia, o którym mowa w regulacji art. 118 k.c. O należnych powódce od pozwanej odsetkach za opóźnienie

w spełnieniu dochodzonych świadczeń orzekał w oparciu o regulację art. 481 k.c.,

a o kosztach procesu stosując regulację art. 102 k.p.c.

Orzeczenie zaskarżyła pozwana L. C., która wносиła o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa, bądź jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznawania oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego za obie instancje.

Zarzuciła, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo procesowe, regulacje:

- art. 233 k.p.c. w zw. z art. 5 k.c. poprzez nieuwzględnienie sytuacji zdrowotnej i majątkowej pozwanej w kontekście zasad współżycia społecznego,

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie odniesienia się w sposób wyczerpujący do sytuacji życiowej i zdrowotnej pozwanej oraz – z ostrożności procesowej – naruszenia regulacji art. 320 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie szczególnych okoliczności występujących w sprawie poprzez nierozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował roszczenia powódki przyjmując, że mają one źródło w zawartej przez strony umowie pożyczki i późniejszej ugodzie, a następnie prawidłowo rozpoznał sprawę.

Ustalenia faktyczne składające się na podstawę faktyczną orzeczenia mają odniesienie w informacjach zawartych we wskazanych w uzasadnieniu wyroku źródłach dowodowych, który ocena jest logiczna, mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów i Sąd odwoławczy ją podziela.

Wbrew zarzutowi apelacji poczynione ustalenia faktyczne dotyczą wszystkich istotnych okoliczności sprawy, w tym także dotyczących sytuacji materialnej pozwanej.

Skarżąca w pozostałej części zarzutu naruszenia przy ferowaniu wyroku prawa procesowego w istocie kwestionuje dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę prawną poczynionych ustaleń (nie zastosowania regulacji art. 5 k.c. i art. 320 k.p.c.).

Dlatego w tym zakresie tylko werbalnie odnosi się do podstawy faktycznej

i tym samym nie ma to wpływu na powyższą ocenę.

Z tych też względów Sąd odwoławczy przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna ustalanego stanu faktycznego jest również prawidłowa.

Ma ona oparcie w prawidłowo zastosowanych przepisach prawa wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a Sąd odwoławczy ocenę prawną Sądu pierwszej instancji w całości podziela i przyjmuje za własną (orzecz. SN z dn. 26 04 1935r. III C 473/34, ZB. Urz. 1935r. nr 12, poz. 496).

W szczególności pozwana w następstwie wykonania przez powódkę umowy pożyczki uzyskała kosztem powódki znaczącą korzyść majątkową, którą zgodnie z umową powinna zwrócić.

Jak słusznie zwrócił uwagę Sąd pierwszej instancji, przywoływana

przez skarżącą w toku postępowania jej trudna sytuacja finansowa sama w sobie

„nie może stanowić podstawy do oddalenia powództwa”.

W ramach tego stwierdzenia w istocie odniósł się on do możliwości zastosowania w sprawie przywołanej w apelacji regulacji art. 5 k.c., a Sąd odwoławczy ocenę tę podziela.

Pozwana z wnioskiem o rozłożenie zasądzonych świadczeń na raty wystąpił dopiero w apelacji i Sąd pierwszej instancji nie miał obowiązku odnosić się

w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do możliwości zastosowania w sprawie wskazanej w apelacji regulacji art. 320 k.p.c.

Zgodnie z jej literalnym brzmieniem ma ona zastosowanie tylko

„ w szczególnie uzasadnionych wypadkach” , czyli takich, które bardzo, ponadprzeciętnie lub w sposób nadzwyczajny uzasadniają albo nawet nakazują zmodyfikowanie skutków wymagalności dochodzonego roszczenia.

Regulacja ta nie ma przy tym charakteru materialnoprawnego „korygującego” instytucję wymagalności, lecz jest regulacją procesowo-ustrojową, dookreślającą zakres władzy sędziego.

Z tych względów zaliczana jest do tzw. prawa sędziowskiego, czyli włączaną do obszaru, na którym sędzia ma większą niż w innych wypadkach swobodę interpretacji oraz decyzji, a przy jej zastosowaniu sąd musi brać pod uwagę interesy obu stron.

W istocie jej użycie zostało zatem pozostawione dyskrecjonalnej ocenie sądu, wobec czego jej zastosowanie, czy też brak jej zastosowania może być skorygowane przez Sąd odwoławczy tylko w oczywiście wadliwych przypadkach..

Powódka zawierając z pozwaną ugodę uwzględniła interesy pozwanej,

w tym jej trudną sytuację materialną, godząc się na rozłożenie należności objętych ugodą na 34 miesięczne raty w wysokości po 226,13zł, które skarżąca – niezależnie

od jej trudnej sytuacji materialnej była w stanie sukcesywnie uiszczać.

Po zawarciu ugody pozwana zaciągnęły jednak kolejny kredyt z przeznaczeniem na wybudowanie nagrobka dla jej zmarłego męża.

Abstrahując od szczytnego celu na jaki zaciągnięto kredyt, doprowadziło to w konsekwencji do dalszego pogorszenia jej sytuacji materialnej oraz rodzi uzasadnione domniemanie, że w sytuacji rozłożenia pozwanej na raty zasądzonych należności, ich sukcesywna spłata nie będzie jej priorytetem.

W tej sytuacji rozłożenie zasądzonych świadczeń na raty naruszyłyby interesy powódki i zaniechanie przez Sąd Rejonowy zastosowania omawianej regulacji

nie może być uznane za oczywiście wadliwe, wobec czego brak było podstaw do skorygowania tej decyzji.

W powiązaniu z powyższym czyni to apelacja bezzasadną w rozumieniu art. 385 k.p.c. a to z mocy zawartej w nim regulacji prowadziło do jej oddalenia.

Reasumując, zaskarżone orzeczenie jest prawidłowe i dlatego apelację jako bezzasadną oddalono na mocy regulację art. 385 k.p.c.

Ustanowionemu dla pozwanej pełnomocnikowi z urzędu przyznano wynagrodzenie za pełnienie tej funkcji w postępowaniu odwoławczym w oparciu

o regulację art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze

w związku z § 16 ust. 1 pkt 1, § 8 pkt 4 i § 4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 10 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Sędzia Leszek Dąbek